

Titel: Kapitel XII.

Citation: "Kapitel XII.", i *Proceskommissionen af 1892. Offentliggjort 1899*. Onlineudgave fra Lovforarbejder: <https://tekster.kb.dk/catalog/jura-texts-r04-shoot-chptrd1e4375/facsimile.pdf> (tilgået 27. juli 2024)

Anvendt udgave: *Proceskommissionen af 1892. Offentliggjort 1899*

Ophavsret: Love, administrative forskrifter, retsafgørelser og lignende offentlige aktstykker er ikke genstand for ophavsret. Du kan frit kopiere, distribuere eller fremføre materialet uden at bede om tilladelse.
Hvis materialet indeholder selvstændige bidrag, skal du være opmærksom på, at disse bidrag kan være beskyttet af ophavsret. Selvstændige bidrag må gengives i forbindelse med aktstykket. Hvis det selvstændige bidrag bruges adskilt fra aktstykket, gælder de øvrige ophavsretlige regler.

staaes det passende højere Godtgørelse og Beberlag for Rejsudgifter. Hvorvidt Godtgørelse hos det Offentlige kan tillægges Vidner, som fra Tiltaltes Side fremstilles til Afhøring, uden dertil at være indfaldte, beror dog paa Rettens Bestemmelse.

Vidner kunne forlange fornødent Forskud paa den dem tilkommende Erstatning for Rejsudgifter, naar de ved Indfaldelsen derom fremsætte Begæring. I øvrigt bliver den Godtgørelse, hvorpaa de efter det Foranstjorte have Krav, at udbetale dem ved Rettens Foranstaltning, forsaavidt de efter Forspørgsel gøre Paastand derpaa.

Kapitel XII.

Besigtigelse, Syn og Skøn.

§ 115.

Politiet har at foretage Besigtigelser i alle Tilfælde, hvor dets Pligter med Hensyn til Efterforskningen medføre det. Skønnes det, at Besigtigelse bør ske ved Retten, har Politiet at drage Omsorg for, at den forefundne Tilstand bliver uforandret, indtil Retshandlingen kan finde Sted.

Retten kan foretage Besigtigelse af Personer, Genstande og Lokaliteter, naar saadant findes nødvendigt eller hensigtsmæssigt for Sagens Oplysning. Vilde det medføre uforholdsmæssige Udgifter eller Ulemper, at Besigtigelse foretages af den Ret, ved hvilken Sagen er tingfæstet, eller skal Besigtigelsen foretages for Domsforhandlingen i en Sag, som er tingfæstet ved Landsretten, foretages den af vedkommende Underjøgelsesret (§§ 4 og 50).

Ved Besigtigelser, som foretages af en Underjøgelsesret for at kunne benyttes som Bevis under Domsforhandling, skal saa vidt muligt Retsvidne tilkalbes, overensstemmende med § 68, naar en særlig Retsskriver ikke er til Stede. Foretager den dømmende Ret under Domsforhandlingen en Besigtigelse paa Afsedet, skulle alle de Personer være til Stede, som ellers skulle være nærværende under Domsforhandlingen.

Forudsætter Afdgangen til Besigtigelse en Kaufagning, skulle de nedenfor for denne forestrebne Betingelser og Regler iagttages.

§ 116.

Kræves der til en Besigtigelse eller i øvrigt til en Undersøgelse eller Bedømmelse af et faktisk Forhold, til hvilken Sagen findes at give Anledning, Indsigt, som ikke kan forudsættes hos Retten, kan denne tillade een eller flere Syns- eller Skønsmand. Retten bestemmer Antallet, forsaavidt ingen særlig Forfæst herom er givet.

Tillatelsen sker ved Rettens Udmeldelsesbeslutning, eller, hvis den Tilfaldte har en almindelig offentlig Bemyndigelse til Foretagelsen af saadant Syn eller Skøn, ved Rettens til ham rettede Begæring.

§ 117.

Kun uernygtede Personer kunne udmeldes til Syns- eller Skønsmand, hvorhos Personer, der vilde være udelukkede fra at handle som Dommere i Sagen ifølge § 12 Nr. 1 og 2, under ingen Omstændigheder maa tilfalde som Syns- eller Skønsmand, og de øvrige i § 12 nævnte Personer kun, forsaavidt det ikke er muligt at finde andre lige saa gode.

§ 118.

Enhver, der er pligtig at vidne, er ogsaa pligtig at modtage Udmeldelse som Syns- eller Skønsmand.

Statens Embeds- og Bestillingsmand fritages for Udmeldelse, naar de ved Skrivelse fra de dem foretagne Myndigheder oplyse, at de ikke have den fornødne Tid, eller at Forretningens Foretagelse i øvrigt kommer i Strid med deres offentlige Pligter.

Personer, for hvem Syns- eller Skønsforretningens Udførelse vilde medføre stort Besvær eller Mæppe, bør, forsaavidt Omstændighederne tillade det, forsaanes for Udmeldelse.

§ 119.

Forsaavidt Personer ere beskaffede med almindelig Bemyndigelse til Foretagelsen af visse Syn eller Skøn, bør andre kun udmeldes

hertil, naar Henvendelse til hine vilde medføre en Forhaling, hvorved Djemedet kunde forspildes, eller naar andre særegne Grunde gøre det tilraabeligt.

Til Forretninger, ved hvilke der udtræves særegen Indsigt eller Færdighed, bør i Reglen kun udmeldes Mand, der ifølge offentlig Stilling eller Livserhverv eller dog ifølge offentlig aflagte Prøver maa anses for duelige hertil.

Skal en Kvinde synes paa Legeme, bør i alle Tilfælde, hvor det til Djemedets Dynaaelse er tilstrækkeligt, ærbare Kvinder dertil vælges; navnlig bør, hvor Spørgsmaal foreligger om Svangerstid eller Barnefødsel, tvindelige Læger eller Jordemødre benyttes, forsaavidt disse maa antages at have tilstrækkelig Indsigt til at afgive Erklæring om Spørgsmaalet.

§ 120.

Jorinden Udmeldelsen bør der saa vidt muligt gives Parterne Lejlighed til at udtale sig om Valget af Syns- eller Stønmændene.

§ 121.

Personer, som bo udenfor vedkommende Rets Embedsdomraade, kunne kun udmeldes af denne, naar det er oplyst, at de ere villige til at efterkomme Udmeldelsen, eller naar det findes nødvendigt eller hensigtsmæssigt, enten fordi der indenfor Retskredsens ille findes sagkundige Personer, som kunne benyttes, eller fordi den Ting, der er Genstand for Forretningen, er udenfor Retskredsens.

§ 122.

Syns- og Stønmænd afgive, efter Retsens nærmere Bestemmelse, deres Forklaring ved en skriftlig, til Retten fiiilet, af Mandene understrevent Erklæring, eller mundtligt ved Afhøring inden Retten. Have Mandene afgivet skriftlig Erklæring, kan yderligere Forklaring afastes dem inden Retten; findes Erklæringen mangelfuld, kan derhos Retten paalægge dem at ongøre eller fuldstændiggøre den i en yderligere skriftlig Erklæring.

Er Erklæring afgiven af et dertil bestillet Kollegium, bør Møde i Retten, hvor

saadant skal finde Sted, som Regel ikke fordrer af flere end et af dets Medlemmer eller, hvor der er Meningsforskel, af et Medlem for hver af de Meninger, hvori Kollegiet har delt sig; dette udpeger selv de Medlemmer, som skulle give Råde.

§ 123.

Den til et Syn eller Støn fornødne Besigtigelse foretages under et Retssmøde — der efter Omstændighederne bliver at foretage udenfor det sædvanlige Tingsted — medmindre Synet eller Stønnet udtrækker fortsat Jagttagelse eller Undersøgelse, eller Besigtigelse under et Retssmøde af anden Grund, saasom af Sømmeligheds hensyn, findes uhenigtsmæssig eller ufornøden, i hvilket Tilfælde Retten kan overlade Rændene at foretage eller fortsætte deres Besigtigelse udenfor Retssmøde. I saadant Tilfælde bliver der i Udmeldelsesbeslutningen eller Begæringen eller under Råde inden Retten at give dem fornøden Meddelelse om Synets eller Stønnetts Genstand og Dømed samt saadan anden Anvisning, som maatte udtræves. Skulle Rændene afgive skriftlig Erklæring, bliver der i Udmeldelsesbeslutningen eller Begæringen eller i en Tilførelse til Retssmødet, hvoraf Udskrift overgives dem, at forelægge dem bestemte Spørgsmaal til Besvarelse. Tillige meddeles der dem de fornødne Oplysninger af Sagens Aktstykker og fastsættes en Frist til Erklæringens Afgivelse. Anse de yderligere Oplysninger fornødne, kunne de derom henvende sig til Retten.

Bil Foretagelsen af et Syn eller Støn medføre Tilintetgørelse eller Forandring af dets Genstand, bør saa vidt muligt en Del af denne holdes udenfor Undersøgelsen. Lader dette sig ikke gøre, bør Syns- eller Stønsmændenes Antal ikke være under to.

De gældende Regler om Obduktionsforretninger blive fremdeles staaende ved Magt.

§ 124.

Hvor Erklæring afgives af to eller flere Syns- eller Stønsmænd, bør, hvis Rændene

ikke ere enige, hver enkelt's Mening fremgaa af Erklæringen.

Afhørelse af Syns- og Skønsmand sker efter Reglerne om Afhørelse af Vidner; dog kunne Mændene som Regel overbære hverandres saadelsom Vidners Afhørelse, og det kan af Retten tilføjes dem at raadsføre sig med hverandre, forinden de svare.

§ Henjænde til Syns- og Skønsmand Mødepligt finde Reglerne i § 101 og 103 tilsvarende Anvendelse.

§ 125.

Syns- og Skønsmand have at bekræfte deres Eyn eller Skøn med Ed eller, under de i § 110 angivne Betingelser, med en paa Ede og Samvittighed afgiven Forsikring. Udenfor Domsforhandling finder saadan Bekræftelse dog kun Sted, naar Mændenes Erklæring eller Forklaringer maa ventes at skulle benyttes som Bevis under Domsforhandling uden personligt Møde af Mændene under denne; i saa Fald skal et Retsvidne saa vidt muligt tilkalbes, overensstemmende med § 68, saafremt en særlig Retsfæder ikke er til Stede. Et Eyn eller Skøn afgivet i Henhold til en almindelig Bestikelse hertil, bortfalder Bekræftelsen. Denne gaar ud paa, at Mændene have udført deres Hverv og afgivet deres Erklæring eller Forklaringer efter Samvittighed og bedste Overbevisning.

§ 126.

Et Eyn eller Skøn har fundet Sted, udelukker ikke fornyet Eyn eller Skøn over samme Genstand ved de samme eller andre Mænd.

§ 127.

Naar en Syns- eller Skønsmand uden lovligt Forsald udebliver fra Retsmøde eller uden lovlig Grund vægrer sig ved at udføre Hvervet eller undlader at foretage noget, som paahviler ham i Anledning af dette, eller vægrer sig ved at svare paa de Svørgemaal, som stilles til ham i Retten, eller ved at bekræfte sin Erklæring eller Forklaring med Ed eller Forsikring, hvor saadant er foreskrevet, finde Reglerne i §§ 106 og 113 Anvendelse med de fornødne Betingelser.

§ 128.

Er der Tvivl om en Sigtets Tilrognelighed, kan Retten ved Aendelse bestemme, at han skal indlægges paa et Sygehus eller en Sinds- sygeanstalt til nærmere Undersøgelse, naar Løgekyndige — efter Omstændighedernes Sundhedskollegiet — erklære sig derfor.

§ 129.

Til Understøttelse under Efterforskningen kan Politimesteren, naar Omstændighederne ikke tillade Opsættelse, lade foretage Syns- eller Skønsforretninger ved Mand, som han selv tilkalder, samt afkræve disse ubediget Erklæring angaaende Forretningens Resultat. Ere de Paagældende ikke beklædte med almindelig Bemyndigelse til Foretagelsen af saadant Syn eller Skøn, ere de dog som pligtige at efterkomme Kaldelsen, naar Forretningen skal foretages og Erklæringen afgives i den Politifres, i hvilken de bo. Udebliver eller vægrer nogen saaledes tilkaldt Syns- eller Skønsmand sig ved at efterkomme Kaldelsen, kan Politimesteren paalægge ham en Bøde til Politistasen af indtil 20 Kr., at udrede inden 8 Dage, og, naar Sagen er af sær Vigtighed, endog om fornødent lade ham afhente med Magt. Politimesteren har dog snarest muligt at henvende sig til Retten om Varetagelse af det videre fornødne i Anledning af Forretningen, og det naar da de Paagældende frit jor, i Overensstemmelse med § 200 for Retten at forebringe deres mulige Klager over formentlige Overgreb fra Politimesterens Side.

§ 130.

Udmeldte Syns- og Skønsmand erholde, forsaavidt Udsørelsen af det dem paalagte Hverv eller deres Røder for Retten i Anledning deraf gøre det nødvendigt for dem at rejse mere end $\frac{1}{2}$ Mil fra deres Hjem, de 18 Godtgørelse for Udgifterne derved, beregnet efter 2den Klasses Takst for Rejse paa Jernbane, efter 1ste Klasses Takst for Rejse paa Dampskib og ibrigt med 2 Kroner for hver løbende Mil, de 18 i Tarepenge 2 Kroner, naar Fradærelsen fra Hjemmet ikke varer 4 Timer, og ellers 6 Kroner med Tillæg af 3 Kroner for

hver 6 Timer, de nder 12 Timer ere fraværende fra Hjemmet. Der tilkommer dem derhos Godtgørelse for andre Udbyr og spørlmæssig Betaling for deres Forretning. For denne udkrævet jærlig Røje eller Tidsanvendelse, kan Retten forhøje Betalingen efter sit Skøn.

Udenfor de nævnte Betalinger maa Syns- og Skønsmand under den i Straffelovens § 117 bestemte Straf intet modtage af Parterne for deres Forretning.

Syns- og Skønsmandene kunne ved Udmeldelsens Forkyndelse for dem forlange fornødent Forstod paa Godtgørelsen for Rejseudgifter saavel som paa de dem forinden deres Røde for Retten tilkommende Tærepenge. Iøvrigt blive de dem tilkommende Beløb at udbetale ved Rettens Forantaltning.

§ 131.

De om Vidner givne Regler skulle med de Bømpelser, der følge af Forholdets Natur, anvendes paa Syns- og Skønsmand, forsaavidt ovenstaaende Forstrifter ikke ere til Hindrer derfor.

Kapitel XIII.

Beslaglæggelse.

§ 132.

Ting, der antages at være af Betydning som Bevismidler eller at burde konfiskeres, eller som ved Forbrydelsen ere fravendte nogen, af hvem de kunne kræves tilbage, tages i Bevaring, hvor dette skønnes fornødent. Udeliveredes saadanne Ting ikke frivillig af den, i hvis Besiddelse de ere, eller kræves de tilbage af nogen, der frivillig har udleveret dem, kunne de beslaglægges overensstemmende med nedenstaaende Regler.

Skriftlige Meddelelser mellem Sigtede og de i § 99 nævnte Personer ere ikke Genstand for Beslaglæggelse, saalænge de ere i de sidstnævnte Personers Besiddelse, og disse ikke sigtes for Delagtighed i Forbrydelsen.

§ 133.

Beslutning om Beslaglæggelse tages af Retten. Politiet kan dog, hvor saadan Be-